

Hukuk Bülteni

Bankacılık ve Finans | Mart 2023

CEP TELEFONU SATIŞLARINDA TÜKETİCİ FİNANSMAN KREDİLERİNİN MOBİL ÖDEME YÖNTEMİYLE TAHSİLİ

Tüketici finansman şirketleri, Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketlerinin Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Yönetmelik ("**Tüketici Finansman Yönetmeliği**") hükümlerine göre faaliyette bulunan, mal veya hizmet alımlarında tüketicilere finansman kolaylığı sağlayan kuruluşlardır. Ödeme kuruluşları ise Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para İhracı ile Ödeme Hizmeti Sağlayıcıları Hakkında Yönetmelik ("**Ödeme Hizmetleri Yönetmeliği**") hükümlerine göre faaliyette bulunan, tüketicilere çeşitli ödeme hizmetleri sunan kuruluşlardır. Günümüzde tüketici finansman şirketleri müşterilere kullandırılan kredilerin tahsil aşamasında ödeme kuruluşlarıyla iş birliği yapabilmektedir. Bu yazımızda söz konusu iş birliği kapsamında cep telefonu satışları özelinde karşılaşılan hukuki sorunları ele alacağız.

1. Cep Telefonu Satışlarında Tüketici Finansman Şirketleri ile Ödeme Kuruluşlarının İş Birliği Modeli

Bu iş birliğinde temel olarak satıcı, tüketici/alıcı, tüketici finansman şirketi ve ödeme kuruluşu yer almaktadır. Cep telefonu satın almak isteyen tüketici, söz konusu cep telefonu bedelini tüketici finansman şirketinin kullandıracağı kredi ile finanse eder. Tüketici finansman şirketi, tüketiciye cihaz bedeli kadar bir kredi kullanır ve kredi tutarını doğrudan satıcıya öder. Dolayısıyla satıcı, cihaz bedelini doğrudan tüketici finansman şirketinden tahsil etmiş olur. Müşteri, tüketici finansman şirketine olan kredi borcunu ise Ödeme Hizmetleri Yönetmeliği kapsamında lisanslı bir ödeme kuruluşu aracılığıyla, kredi taksitlerinin elektronik haberleşme faturasına ilave edilmesi ile öder (mobil ödeme).

Söz konusu işlem modelinde satıcı, ödeme kuruluşu ve tüketici finansman şirketi genellikle aynı şirketler topluluğuna bağlı oldukları için söz konusu topluluk; cihaz satışı sebebiyle satış geliri, kredi kullandırdığı için faiz geliri ve ayrıca mobil ödeme hizmeti sebebiyle hizmet bedeli ve komisyon geliri elde edebilmektedir.

KOLCUOĞLU DEMİRKAN KOÇAKLI

2. Cep Telefonu Satışlarında Tüketici Finansman Şirketleri ile Ödeme Kuruluşlarının İş Birliğinden Doğan Hukuki Sorunlar

Tüketici Finansman Yönetmeliği'nin ilgili düzenlemesi ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun (BDDK) 5 Ocak 2023 tarih, 10479 sayılı kurul kararı uyarınca, cep telefonu alımı amacıyla kullanılan tüketici kredilerindeki vade sınırı, fiyatı 12.000 Türk Lirası ve altında olan cep telefonları için 12 ayı, fiyatı 12.000 Türk Lirasının üzerinde olan cep telefonları için üç ayı geçemeyecektir.

1 Aralık 2021 tarihinde yürürlüğe giren Ödeme Hizmetleri Yönetmeliği'nde ise mobil ödeme için işlem başına 500 TL, aylık ise 1.250 TL işlem limiti getirilmiştir. Aynı maddede Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın (TCMB) bu limitleri üç katına kadar artırmaya yetkili olduğu düzenlenmiştir. Söz konusu işlem başına 500 TL limiti, tüketici finansman kredilerinin mobil ödeme yoluyla faturaya yansıtılmak suretiyle tahsilinde aylık en fazla 500 TL kredi taksiti tahsil edilebilmesi sonucunu doğurmaktadır. Dolayısıyla BDDK düzenlemesi uyarınca en fazla 3 takside bölünebilen fiyatı 12.000 TL'yi aşan cep telefonu ücretlerinin mobil ödeme yoluyla tahsil edilmesi imkansızlaşmaktadır. Diğer yandan, fiyatı 12.000 TL'nin altındaki cep telefonlarında ise 12 ay içerisinde en fazla 6.000 TL (12x500) kredi bedeli tahsil edilebilecektir.

Cep telefonu fiyatlarının halihazırda belirlenen işlem limitlerinin çok üzerinde olduğu göz önüne alındığında, söz konusu iş modeliyle yapılabilecek cep telefonu satışları son derece sınırlı olacaktır.

3. Sonuç

Cep telefonu fiyatlarının oldukça yükseldiği bugünlerde, BDDK'nın cep telefonu fiyatlarına göre getirmiş olduğu tüketici kredisi vade sınırlandırmaları ile TCMB'nin mobil ödeme işlemlerine getirmiş olduğu limitlere ilişkin düzenlemeler birlikte yorumlandığında, tüketici finansman şirketleri ile ödeme kuruluşlarının iş birliği modeliyle gerçekleştirilen cep telefonu satışlarının söz konusu düzenlemelerden büyük ölçüde olumsuz etkileneceği tahmin edilmektedir.

İLETİŞİM

Av. Gülce Gürdal

gurdal@kolcuoglu.av.tr

Av. Orhun Yavaş

oyavas@kolcuoglu.av.tr